

Сказка подготовлена по материалам учебника для тибетских школ.

Аудиозапись сделана Геше Церингом.

Поскольку материал предназначен для самостоятельной работы или работы с преподавателем, перевод текста не приводится.

Набор текста и составление словаря – Тамара Илюхина.

Умный министр.

ལྷོན་པོ་རིག་པ་ཅན།

སྲོན་རྒྱལ་པོའི་སྲས་སྐྱེ་དབང་བཅན་པོ་ཞིག་ལ་ལྷོན་པོ་བགྲུས་སོང་རིག་པ་ཅན་ཞིག་ཡོད། ཉིན་ཞིག་རྒྱལ་སྲས་དེས་ལྷོན་ཅན་ལ། བྱིད་ཀྱིས་
ང་ལ་ཆིབས་རྟ་སྲུ་མདོག་རྒྱང་པོ་དང་། འོལ་བ། བྲུ། ཟག་པ། ངང་པ། དཀར་པོ། སྲོན་པོ། བྲོ་དཀར། བྲོ་དམར། མོག་འོ། རྟག་པ།
རྟག་དཀར། རྒྱ་དམར། ཐལ་ལི། རྟ་ཁ་སོགས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་འབྲུལ་དགོས། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་རྟ་རིན་མ་ཟད། རྟ་པ་ཡང་གང་དགོས་
གནང་རྒྱ་ཡིན། དེ་ལྟར་མ་བྱུང་ན་བཀའ་ཉེས་སྲོག་ཐོག་གཏོང་རྒྱ་ལས་མེད། ཅེས་བཀའ་གནང་བ་རེད།

ལྷོན་ཅན་ཡོན་ཏན་ཅན་དེས། རྒྱལ་པོའི་བཅན་དབང་ལས་ཐར་ཐབས་སྲུ་རང་གིས་རྒྱང་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྩལ་ལེགས་པར་བཏོན་ཏེ།
ཉིན་ཤས་ཇིས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་མདུན་དུ་བཅར་ཏེ། ཆིབས་རྟ་རྟ་ལྟར་བཞེད་པ་དེ་ལྟར་གོ་སྒྲིག་ཞུས་ཡོད་ལགས་ན། དེས་གཟུང་ཉི་མ་དང་།
རྟ་བ། མིག་དམར། ལྷག་པ། ལྷུ་བུ། པ་སངས། སྲོན་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ལ་ལེན་དུ་གཏོང་རྟོགས་ཞུས་པས། དེ་ལ་རྒྱལ་བུས་ལན་མ་
ཐབས་པར་ལྷོན་པོའི་བྱུས་ལས་ཕམ་པ་རེད།

Песня.

ལྷུ་གཞུས།

རྒྱལ་པོའི་སྐྱེ་དབང་བཅོམ་པའི། མཐུ་དང་རྩལ་པ་མེད་ཀྱང་།

ལྷོ་དང་རིག་པའི་འབྲུལ་གྱིས། རང་ཉིད་བདེ་ལ་འཁོད་སོང་།

ལུང་པའི་བདེ་སྲིད་དོན་དུ། རིན་ཆེན་སྲོག་དང་བསྐྱོས་ཀྱང་།

རྒྱལ་པོའི་རང་འདོད་བསྐྱབ་ལ། ངལ་བ་ལྷུ་ར་ལེན་མ་བྱས།

རྒྱལ་སྲས་སྐྱེ་དབང་བཅན་པོ། ལྷོན་པོའི་བྱུས་ལས་ཕམ་པ།

སྐྱེས་རྒྱང་ཡོན་ཏན་མེད་ན། བྱིད་ཐབས་མེད་པའི་རྟགས་རེད།

Словарь:

ལྷོན་པོ་ - министр	རིག་པ་ཅན། - умный, сообразительный	སྲོན་ - давно, раньше
རྒྱལ་པོ་ - царь	སྲས་སྐྱེ་ - сын высокопоставленных людей	དབང་བཅན་པོ་ - властный, тираничный, деспотичный

བུམ་མོང་ - пожилой, в возрасте	ཉིན་ཞིག་ - однажды	གོན་ - старый
ཚུམ་ཉི་ - лошадь	སྤྱ་ - шерсть	མདོག་ - цвет
རྩེ་ལོ་ - светлая масть	འོལ་བ། - черная масть	གྲུ། - черная масть с белым пятном на морде и белыми концами гривы
ཟག་པ། - красная	ངང་པ། - рыжая	དཀར་པོ། - белый
ལྗོད་ཀར། - с белым брюхом	ལྗོད་མར། - с красным брюхом, белая	སྣོན་པོ། - синий
རྩག་པ། - очень светло кремовая	རྩག་དཀར། - светлее предыдущего оттенка	རྩུ་དམར། с красным брюхом черная
ཐལ་ལྡི། - пепельно-серый, голубовато-дымчатый	ཉི་མེ་ - пятнистая, в яблоках	འབྲུལ་ - подарить, поднести
རིན་ - цена, стоимость, плата	མ་ཟད། - не только	རྩན་པ་ - подарок
སྤོག་ཐོག་གཏོང་ - казнь	བཀའ་བཀའ་ - говорить	བཀའ་ཉན་ཅན་ - образованный, мудрый, ученый,
བཅོན་དབང་ - насилие, тирания	ཐར་ཐབས་ - способ освободиться	སྤྱང་པ་ - умный
ཚུལ་ - потенциальная способность	ལེགས་པ་ - хороший	ཉིན་ཤས་ - несколько дней
རྩེ་ - через	མ་དྲུག་ཏུ་ - перед	བཅར་ - войти, предстать,
རྩེ་ལྟར་བཞེད་པ་ - согласно повелению	དེ་ལྟར་ - в соответствии с этим	གོ་ - слышать, понимать
སྤྱི་གོ་ - подготовить, организовать, собрать	ལྟོ་ - спрашивать, обращаться, делать	རིས་གཟུང་ - дни недели
ཉི་མ་ - воскресенье	ཟླ་བ། - понедельник	མིག་དམར། - вторник
ལྷག་པ། - среда	ལུང་ལྷ། - четверг	པ་སངས། - пятница
སྤོན་པ་ - суббота	ལེན་ཏུ་གཏོང་ - брать, взять	ལན་ - ответ
ཐོབ་པ་ - получать, полученный, проиграть	ལྷུ་ - ловкость	ཕམ་པ་ - потерпеть поражение, быть побежденным,